

רננה אשכזי, מנהלת ההשקעות בקרן Venture Grove בכנס ChipEx 2019. צילום: ניב קנטור

"בחיישנים ובשבבי AI יש הרבה מרחב לחברות סטרטאפ, זאת משום שבניגוד למשל למעבדים מרכזיים, החברות הגדולות עדיין לא השתלטו על השוק, ולא נקבעו תקנים מוחלטים". כך אומרת רננה אשכזי, מנהלת ההשקעות בקרן Venture Grove של דב מורן המשקיעה בחברות שבבים. לדבריה תעשיית השבבים חוזרת לתקופה של צמיחה וכדאיות להשקעות.

"גרוב משקעה בחברות TECHNOLOGY DEEP - חברות שבהן הליבה או הבסיס שעליו נבנית החברה הוא טכנולוגיה ולא השוק או מתחרים. אנו משקיעים בתחומים של שבבים, רכב, תשתית ענן ועוד. אנו אוהבים מאוד חומרה, אם אפשר חומרה ותוכנה יחד עוד טוב יותר."

"אם לפני עשור היה נראה שתעשיית השבבים מגיעה לאיזושהי אסימפטוטה ועצירה בגידול, הרי ב-5-6 השנים האחרונות נראה חד משמעית שכל פריצות הדרך בתבונה מלאכותית, רפואה דיגיטלית, תחבורה חכמה מראות כי הביקוש לשבבים ייעודיים הולך וגדל ורואים כמויות גדולות של כסף שמושקעות בזה בארץ וכמויות הולכות וגדלות של סטרטאפים שנפתחים בתחום. הסיבה המרכזית לזה שההזדמנויות עדיין משמעותיות היא שעולם זה לא נשלט על ידי הענקיות. עדיין יש מקום לטכנולוגיות חומרה שמפותחות על ידי סטרטאפים. אין איזשהו בנצ'מרק, או דינמיקה של חסמי כניסה. הכול חדש. רואים את זה בעולם וכמובן גם בארץ."

בינה מלאכותית – התשובה לכל שאלה

"פעם יכלה קרן הון סיכון לומר שהיא מסתכלת על חברות בתחום ה-AI היום אין דבר כזה שאין דבר כזה. אנחנו מסתכלים הרבה על חומרה ל-AI אחת החברות היא נורובלייד שמפתחת צ'יפ ייעודי ל-AI. זאת באמת מהפכה כי AI הוא לא משהו שמייצג התקדמות טכנולוגית בתחום ספציפי, AI פותח את הדלת לעשות

דברים טוב יותר. בצ'פקס למשל שאלו אותי מה תהיה האפליקציה המרכזית של עולם השבבים אמרתי שלא משנה מה השאלה התשובה היא בינה מלאכותית. כי בינה מלאכותית מכסה כמעט את כל השאר, רכבים אוטומטים זה AI, רובטיקה, בריאות ועוד. נראה של'מוד מכונה ו-AI הם טרנדי הטכנולוגיה הכי משמעותיים של התקופה שלנו."

הבידול של גרוב ונצ'רס: הכירות מעמיקה עם תחום השבבים

"בכל מה שקשור לשבבים יש לנו בידול משמעותי מאוד בתעשייה כי זה תחום שקרנות מהססות להשקיע בו. זאת משום שבניגוד לתחומים אחרים, הוא דורש הכרות מעמיקה בתעשייה ובטכנולוגיה. כדי לעזור לחברות שבבים (והרי מטרחה של כל קרן היא לעזור לחברות הפורטפוליו שלה לצמוח) צריך להכיר לפני ולפנים את התעשייה את החידושים בתעשייה. בנוסף לדב מורן שהוא חד משמעית המשקיע הכי חזק ומוכר בתחום, לפחות חלקנו בקרן מגיעים מהעולם הזה. אני למשל, הייתי שנים רבות באפלייד מטיריאלס. שיתופי הפעולה שאנחנו יכולים לעזור לייצר לחברות בתחום ועשינו את זה, שונים מאוד בנוף, לשלוש חברות הצ'יפים שהשקענו בהם שיתופי הפעולה הכי מרכזיים לטובת הייצור נסגרו בפגישה עם דב בחדר בטאיוואן. ההכרות עם התעשייה וההבנה של הטכנולוגיה מאפשרת לנו למפות מיהן הסטראטיפים החזקים יותר וברגע שהשקענו לעזור להם להגיע יותר מהר ויותר בקלות להצלחות."

"דוגמה בולטת לכך היא נירובלייד, חברה שהשקענו בה לפני שנה. נירובלייד המפתחת שבב בינה מלאכותית בעיקר בשלב ה- INFERENCE – היסק, גם עבור מרכזי נתונים וגם עבור מכשירי קצה. אנחנו השקענו יחד עם סטייג' 1 בשלב ה-SEED ועכשיו הם סגרו סבב נוסף של 23 מיליון דולר שאותו הביא מריוס נאכט עם קרן ההשקעות של אינטל."

חברה נוספת בתחום שהשקענו בה היא TriEye שפיתחה מצלמת SWIR – תת אדום בגלים קצרים, שיודעת לזהות מכשולים עבור רכבים אוטונומיים בכל מזג אוויר. זאת כחלופה או כתגבור למערכות ליידר, המוגבלות גם ברזלוציה אבל גם ביכולת לראות בגשם, שלג, תנאי ערפל וחושך. הבעיה היא שמצלמות ה-SWIR יקרות מאוד ודורשות שימוש בחומרים נדירים כדוגמת אינגס. TriEye הצליחה להוזיל את עלות הייצור של מתקן כזה מאלפי דולרים ל-8 דולר. גם ב-TriEye אנחנו השקענו את ה-SEED ואת הסבב הנוסף של 17 מיליון דולר הובילה אינטל ככל הנראה לטובת מובילאיי."

מאיפה יש לכלל החברות האלה מהנדסים?

אחד האתגרים הכי משמעותיים של החברות האלה זה כוח אדם איכותי, והן מוצאות אותו בחברות הגדולות, זה מתחיל להיות יותר ויותר טרנדי לעבור מקורפרייט אמריקה לסטרטאפים קטנים במרכז תל אביב, ואני רואה שחברות סטרטאפ מתחילות לאמץ מהנדסים ישירות מהאקדמיה. כוח אדם איכותי הוא המשאב הכי יקר בתעשייה הזאת.

איך משפיעות הצטמצמות והתרחבות של חברות גדולות על כוח האדם של הסטרטאפים?

"הצטמצמות והתרחבות של חברות גדולות משפיעות חזק. כאשר יש שמועות על בעיות בחברה אחת, כמות הלחץ על איתור כוח אדם איכותי וזמין בהחלט הולכת וגדלה. זה גם עניין תרבותי פעם אנשים התחילו לעבוד בחברה ונשארו עד הפנסיה. היום כשמסתכלים על קורות חיים של מהנדסים צעירים רואים שהם מבלים 2-3-4 בתפקיד שנים ועוברים לאתגר אחר, ומתניידים בתוך התעשייה מחברה גדולה אחת לחברה אחרת. היום זה יותר פופולרי מאשר לפני עשור. אנשים פשוט לא נשארים וזה מגביר את הצורך של חברות להיות אטרקטיביות מבחינת התנאים, המיקום, האתגר.

{loadposition content-related}